MUNI
FI

Opatření děkana Fakulty informatiky Masarykovy univerzity č. 6/2026

KODEX ŠKOLITELE PRO DOKTORSKÉ STUDIUM

(ve znění účinném od 23. 10. 2026)

Podle § 28 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách"), vydávám toto opatření:

Článek 1
Úvod

(1) Fakulta informatiky Masarykovy univerzity (FI MU) se hlásí k principům excelence ve vědě, integritě výzkumu a respektu k lidské důstojnosti. Cílem tohoto kodexu je kultivace doktorského studia jako klíčového pilíře rozvoje fakulty a vyjádření toho, že FI MU vnímá doktorské studenty a studentky (dále doktorandy) jako kolegy a partnery ve výzkumu a výuce. Úspěšný průběh doktorského studia je založen na profesionálních vztazích, které vyžadují aktivní přístup doktoranda i odpovědné vedení ze strany školitele.

(2) Tento dokument definuje standardy profesionálního a etického výkonu funkce školitele. Jeho hlavním účelem je:

a) Zajistit transparentní a předvídatelné prostředí pro doktorské studium.

b) Posílit kulturu mentorství a důraz na odborný i osobnostní růst doktoranda.

c) Eliminovat nežádoucí jevy, jako je zneužívání mocenské asymetrie, netransparentní rozhodování nebo nevhodné zasahování do osobní integrity doktoranda.

d) Poskytnout školitelům ucelené informace o očekávaných a požadovaných aktivitách a spolupráci s doktorandy ze strany fakulty.

(3) Kodex rozvíjí a konkretizuje obecnější principy obsažené v Etickém kodexu MU a navazuje na evropské standardy pro vedení a rozvoj výzkumných pracovníků. Je závazným vodítkem pro všechny školitele doktorandů působící na FI MU bez ohledu na jejich mateřské pracoviště.

(4) Školitel i doktorand se při nastavování vzájemných očekávání a povinností řídí celouniverzitními Zásadami a doporučeními pro doktorské studium na MU. Fakulta prostřednictvím Oborové rady a proděkana pro výzkum a doktorské studium dbá na to, aby byl doktorand s těmito principy seznámen již na počátku studia a aby byly promítnuty do tvorby Individuálního studijního plánu (ISP).

Článek 2
Vymezení a oddělení rolí

(1) Základním pilířem profesionality je schopnost školitele jasně definovat očekávání spojená s průběhem studia a podmínkami ukončení studia doktoranda.

(2) Školitel usiluje o to, aby činnost doktoranda směřující k osobnímu vědeckému rozvoji (disertace) a činnost doktoranda vykonávaná pro pracoviště či projekt (zaměstnání) byly v maximální možné

synergii. Pokud tomu tak není, školitel tyto činnosti musí důsledně rozlišovat. Avšak ideálním stavem je tematický překryv těchto aktivit, což by mělo být zohledněno již při přijímacím řízení a při plánování náplně doktorského studia. Obě tyto roviny, jsou-li správně nastaveny, přispívají k odbornému i osobnostnímu růstu doktoranda i k rozvoji pracoviště.

(3) Pokud je doktorand zároveň zaměstnancem na projektu, jsou jeho pracovní povinnosti jasně definovány v popisu pracovního místa. Školitel nesmí podmiňovat studijní pokrok vykonáváním jakékoliv práce nad rámec studijních povinností. V případě, že školitel není současně hlavním řešitelem projektu, koordinuje školitel v součinnosti s doktorandem rozsah a náplň projektové činnosti doktoranda s příslušným hlavním řešitelem daného projektu tak, aby pracovní úkoly nebyly v rozporu s plněním individuálního studijního plánu (ISP) doktorského studia.

(4) Školitel respektuje čas studenta vyhrazený pro samostatný výzkum a studium. Pracovní úkoly v rámci projektů nesmí znemožňovat plnění ISP doktorského studia.

Článek 3
Profesionální komunikace a konstruktivní dialog

(1) Školitel vystupuje v roli mentora, který podporuje osobnostní růst doktoranda a spoluvytváří bezpečné prostředí pro otevřenou vědeckou diskusi.

(2) Profesionální přístup spočívá v oddělení věcného hodnocení od osobních předsudků, sympatií či antipatií. Zpětná vazba, kterou poskytuje školitel, je vždy zaměřena na práci a odborný rozvoj, nikoliv na osobu doktoranda. Kritika je konstruktivní, podložená fakty a směřuje k nápravě. Zároveň se má za to, že obdobně profesionální přístup ke školiteli zachová i doktorand.

(3) Školitel nepřenáší nepřiměřený tlak na doktoranda a zachovává profesionální rámec vztahu i v krizových situacích (postup při řešení viz čl. VII).

(4) Je zodpovědností školitele poskytovat zpětnou vazbu včas a transparentně tak, aby doktorand mohl na zpětnou vazbu reagovat v průběhu svého studia. Školitel zaznamenává transparentní, prokazatelnou a včasnou zpětnou vazbu také v semestrálním hodnocení doktoranda v IS MU.

(5) Při vedení doktoranda školitel dbá na dodržení standardní doby studia a podporuje studenta v plánování všech studijních povinností tak, aby nedošlo k prodloužení studia nad 8 semestrů standardní doby studia (nejvýše k prodloužení o další dva semestry sloužící k dokončení disertační práce). Školitel nezneužívá svého postavení k prodlužování doby studia doktoranda jako výpomoc ve výzkumných projektech či jiné činnosti.

Článek 4
Etika moci a prevence zneužívání

(1) Školitel si je vědom své mocenské převahy a aktivně brání jejímu zneužití. Doktorand nesmí být využíván k vyřizování osobních záležitostí školitele ani k plnění úkolů, které nesouvisejí s jeho odborným růstem v kontextu doktorského studia nebo s jeho pracovní smlouvou.

(2) Rolí školitele je koncepčně budovat pozici a renomé doktoranda v akademické komunitě. Školitel dbá na odpovídající přiznání autorství, včetně prvoautorství doktoranda, tam, kde je to relevantní – zejména u výstupů přímo spojených s disertačním projektem. Tím školitel stvrzuje jeho vědeckou samostatnost a kompetenci. Je nepřípustné, aby si školitel přisvojoval studentovy

originální myšlenky bez citace. Zároveň není pravidlem, že školitel je ve všech případech spoluautorem veškerých publikací svého doktoranda. V odůvodněných případech a v souladu s autorskou etikou může doktorand publikovat práci bez účasti školitele (např. při spolupráci s jinou vědeckou skupinou). V případě neshody o autorství mezi školitelem a doktorandem je potřeba situaci konzultovat s proděkanem pro výzkum a doktorské studium a předsedou Oborové rady. Případně lze situaci prvotně konzultovat s ombudsmany pro doktorské studium, kteří mohou další řešení s výše uvedenými koordinovat.

(3) Školitel vede doktoranda k vědecké nezávislosti, současně jej podporuje v aktivní spolupráci v rámci vědeckého kolektivu. Nepotlačuje odlišné vědecké názory, pokud jsou metodologicky a argumentačně podložené, a nezneužívá své postavení k vynucování shody se svým vlastním paradigmatem.

Článek 5
Objektivita a rovný přístup

(1) Přidělování zdrojů (stipendií, cest, vybavení apod.) a pozornosti školitele se řídí výhradně odbornými kritérii a výkonem, nikoliv osobními sympatiemi nebo socioekonomickým zázemím doktoranda.

(2) Školitel udržuje profesionální odstup. Nevstupuje do soukromí doktoranda a nevyžaduje sdílení osobních informací. Pokud se doktorand ocitne v osobní krizi, která ovlivňuje studium, školitel situaci řeší věcně (např. úpravou harmonogramu), nikoliv osobním emocionálním angažmá. Nastavení úrovně formálnosti vztahu mezi školitelem a doktorandem je ponecháno na vzájemné domluvě.

(3) Školitel zachovává rovný přístup ke všem doktorandům a vyhýbá se vytváření neformálních vazeb s jednotlivými doktorandy (např. časté mimopracovní aktivity v úzkém kruhu), které by mohly vést k pocitu protekce u jedněch a vyloučení u druhých.

(4) Školitel dbá na to, že v případě, kdy se na výsledku výzkumu (publikace, software apod.) podílí více doktorandů, dojde ke spravedlivému dělení podílů mezi doktorandy dle odvedené práce. Pokud tito doktorandi nepřísluší stejnému školiteli, školitelé se na podílech vzájemně dohodnou.

Článek 6
Závazek k mentorství

(1) Školitel garantuje doktorandovi čas na konzultace v předem dohodnutých intervalech. Tento interval se může flexibilně měnit s ohledem na aktuální fázi výzkumných prací a potřeby disertačního projektu, na kterých se oba shodnou.

(2) Školitel stanovuje a s doktorandem dohodne jasná pravidla na začátku studia (očekávání, publikační strategie, frekvence schůzek).

(3) Školitel poskytuje vyjádření k zaslaným textům nebo koncepčním dotazům doktoranda v přiměřené, předem vyjasněné lhůtě tak, aby nedocházelo ke stagnaci doktorandova postupu.

Článek 7

Postup při nefunkční vzájemné spolupráci

(1) V případě, že doktorand opakovaně neplní dohodnuté termíny, nereaguje na zpětnou vazbu nebo vykazuje nedostatečný pokrok, školitel na tuto skutečnost studenta prokazatelně upozorní včetně stanovení časových termínů a lhůty nápravy. Nedojde-li k nápravě, školitel situaci bezodkladně řeší zákonnými nástroji v rámci doktorského studia – zejména prostřednictvím hodnocení ISP a postoupením věci Oborové radě FI MU.

(2) V případě, že dojde k rozporu mezi praxí a principy tohoto kodexu, je primární snahou zúčastněných stran řešit situaci smírnou cestou, především dialogem na úrovni školitel–doktorand nebo zapojením třetích stran, u kterých se předpokládá úsilí o smírné řešení.

(3) Nedojde-li k nápravě, má doktorand i školitel právo obrátit se mimo jiné na předsedu Oborové rady FI MU nebo proděkana pro výzkum a doktorské studium, resp. děkana fakulty. Doktorand má rovněž možnost kontaktovat ombudsmany doktorských studentů, jmenované Oborovou radou FI MU.

(4) Fakulta se zavazuje poskytovat školitelům metodickou podporu a prostor pro sdílení dobré praxe s cílem minimalizovat riziko vzniku problémových situací ve vztahu školitel–doktorand.

Článek 8

Závěrečná ustanovení

(1) Tento kodex je závazným metodickým pokynem pro všechny školitele působící na FI MU, včetně konzultantů a externích spolupracovníků vedoucích doktorské studenty na fakultě.

(2) Garantem dodržování standardů definovaných tímto kodexem je Oborová rada FI MU v koordinaci s proděkanem pro výzkum a doktorské studium.

(3) Tento kodex doplňuje vnitřní předpisy FI MU a Masarykovy univerzity.

(4) Toto opatření nabývá účinnosti dne 23. 10. 2026.

Jiří Barnat
děkan FI
podepsáno elektronicky